

taittirīya upaniṣat (mahānārāyanāya) IV.20-22.

– *dahara vidya*

om aṇoraṇīyānmaḥato mahīyānātmā guhāyāṃ
nihito'sya jantoḥ |
tamakratuṃ paśyati vītaśoko dhātuh
prasādānmahimānamīsam |
sapta prāṇāḥ prabhavanti
tasmāthsaptārçiṣassamidhassapta jīhvāḥ |
sapta ime lokā yeṣu caranti prāṇā guhāśayāṃ
nihitāssaptasapta |
atāssamudrā girayaśca sarve'smāthsyandante
sindhāvassarvārūpāḥ |
atāśca viśvā ośadhayo rasāśca yenaīṣa
bhūtastiṣṭhatyantarātmā |
brahmā devānāṃ padaviḥ kavīnāmṛṣirviprāṇāḥ
mahiṣo mṛgāṇāṃ |
śyeno grddhrāṇāggsvadhīrvanānāgṃ somāḥ
pavitramatyeti rebhann |
ajāmekāṃ lohitaśuklakṛṣṇāṃ bahvīm prajāṃ

janayāntīg sarūpām |
ajohyekō juṣamāṇo'nuṣete jahātyenāṃ
bhuktabhōgāmajo'nyah || 20 ||
haḡm saśśūciṣadvasūrantarīkṣasaddhotā
vedīṣadatīthirduroṇasat |
nṛṣadvarasadrītasadvyomasadabjā gojā rītajā adriajā rītam
br̥hat |
yasmājjātā na parā naiva kiṃcanāsa ya āviveśa
bhuvanāni viśvā |
prajāpātiḥ prajāyā samvidānastrīṇi jyotīgṃṣi sacate sa
śoḍaśi |
vidhartāragṃ havāmahe vasoh kuvidvanāti nah |
savītāram nṛcakṣasam |
adyā no deva savitaḥ prajāvāthsāvīssaubhāgam |
parā duṣṣvapniyagṃ suva |
viśvāni deva savitardurītāni parāsuva |
yadbhadram tanmā āsuva || 21 ||
madhu vātā rītāyate madhukṣaranti sindhavaḥ |
mādhvīrnassantvośadhīḥ |

madhu naktam_utoṣasi madhumatpārthivagm_ rajah |

madhu dyaurastu nah pitā |

madhumāno vanaspatirmadhumāgm_ astu sūryah |

mādhvirgāvo bhavantu nah |

ghṛtam mimikṣe ghṛtamāsyā yonirghṛte śrito ghṛtamūvasyā

dhāma |

anuṣvadhamaṅvaha mādayasva svāhākṛtam vṛṣabha vakṣi

havyam |

samudrādūrmirmadhumāgm_ udāradupāgm_ śunā

samamṛtatvamānaḥ |

ghṛtasya nāma guhyam yadasti jihvā devānāmamṛtasya

nābhiḥ || 22 ||

vayam nāma prabravāmā ghṛtenāsmi yajñe

dhārayāmā namobhiḥ |

upā brahmā śṛṇvacchasyamānam

catuśśṛṅgo'vamīdgaura etat |

catvāri śṛṅgā trayo asya pādā dve śiṛṣe sapta hastāso asya |

tridhā baddho vṛṣabho roravīti mahō devo martyāgm_

āviveśa |

tridhāhitam paṇibhirguhyamānam gavi devāso

ghṛtamanvavindann |

indra ekagm_ sūrya ekam jajāna venādekaggsvadhayā

niṣṭatakṣuḥ |

yo devānām prathamam purastādviśvādhiko rudro

maharṣiḥ |

hiraṇyagarbham paśyata jāyamānagm_ sa no

devaśsubhayā smṛtyā samyūnaktu |

yasmātparam nāparamasti kiṃcidyasmānnāniyo na

jiyāo'sti kaścit |

vṛkṣa iva stabdho divi tiṣṭhatyekastenedam pūrnam

puruṣeṇa sarvaḥ || 23 ||

na karmaṇā na prajayā dhanēna tyāgenaike

amṛtatvamānaśuḥ |

pareṇa nākam nihitam guhāyām vibhrājate yadyatayo

viśanti |

vedāntavijñānasuniścitārthās-

samnyāsayogādyatayaśsuddhasattvāḥ |

te brāhmaloke tu parāntakāle parāmṛtātpari mucyanti

sarve |

da_harā_m vipā_pma_m pa_raveś_mabhū_ta_m yatpū_ṇḍarī_ka_m

pu_ramā_dhya sa_gg_stham |

tatrā_pi da_harā_m ga_ganā_m viśo_kas_tas_mi_n

ya_dan_tas_ta_du_pā_si_tavya_m |

ya_dve_dā_dau sva_raḥ pro_kto ve_dā_nte ca pra_tiṣṭ_hi_taḥ |

ta_syā pra_kr_ṭi_li_na_syā yaḥ pa_ras_sa ma_heś_varaḥ || 24 ||

<http://www.dharmadownloads.info> - April 2007